

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119201774
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8119201774.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Šimkovej v spore žalobcu C. H. G., Z., so sídlom R. XX, XXX XX F., V.: XX XXX XXX, proti žalovanej Y. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. X., XXX XX R., právne zastúpená advokátom JUDr. Peter Vachan, so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, o zaplatenie 9.360,09 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 8Csp/16/2019-153 zo dňa 17. januára 2020, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo výroku III. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.
- II. Vo zvyšnej napadnutej časti, t.j. vo výroku II. čo do splatnosti priznanej sumy a príslušenstva a čo do súvisiaceho výroku IV. o trovách konania rozsudok zrušuje a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Konanie v časti zaplatenia sumy vo výške 304,35 € zastavuje.
 - II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 7.045,- €, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7.349,35 € od 28.12.2018 do 18.1.2019, zo sumy 7.280,07 € od 19.1.2019 do 20.2.2019, zo sumy 7.210,69 € od 21.2.2019 do 20.3.2019, zo sumy 7.126,62 € od 21.3.2019 do 18.4.2019, zo sumy 7.045,- € od 19.4.2019 do zaplatenia a to všetko v mesačných splátkach po 120,- € splatných vždy do 25. dňa príslušného mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že omeškanie s úhradou čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.
 - III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.
 - IV. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.“
2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 261 ods. 6 písm. d), § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 1 ods. 1, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných pôžičkách pre spotrebiteľov, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 54 ods. 1, 2, § 121 ods. 3, § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.
 3. Vychádzal zo zistenia, že žalobca a žalovaná uzatvorili dňa XX.XX.XXXX F. o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX - C., na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej spotrebiteľský úver vo

výške 11.700,- Eur. Súčasťou Zmluvy boli aj Všeobecné obchodné podmienky žalobcu. V predmetnom prípade išlo o bezúčelový úver/splatenie záväzkov klienta, za ktorého poskytnutie mala žalovaná zaplatiť poplatok vo výške 585,- Eur, ktorý mal byť splatný jednorazovo v deň čerpania úveru, najneskôr 12.11.2016. Celková čiastka, ktorú mala žalovaná zaplatiť predstavovala sumu 15.830,76 Eur. Žalovaná úver nesplácala riadne a včas, a dostala sa do omeškania s uhradením splátky splatnej dňa 20.09.2018 a 20.10.2018. Podaním zo dňa 22.10.2018 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie omeškaných splátok vo výške 162,60 Eur do 25.06.2018 s tým, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy ju požiada o zaplatenie celej pohľadávky. V podaní zo dňa 27.12.2018 žalobca oznámil žalovanej, že rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru a vyzval ju na uhradenie dlhu vo výške 9.601,02 Eur s prísl.. Žalovaná uhradila celkovo sumu 3.765,65 Eur, pričom na istinu bola započítaná suma v celkovej výške 2.339,91 Eur a na úrok suma v celkovej výške 1.425,74 Eur.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanou došlo k vzniku zmluvného vzťahu, ktorý má spotrebiteľský charakter. F. uzavretá medzi účastníkmi je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. K námietke žalovanej o platnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti uviedol, že žalovaná netvrdila, že jej predmetná výzva nebola doručená, a teda uvedenú skutočnosť nepovažoval medzi stranami za spornú. Na základe toho mal za to, že došlo k účinnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Ďalej uviedol, že sa nestotožnil s argumentom o chýbajúcej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. l) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Poukázal pritom na čl. 22 ods. 1 Smernice 2008/48/ES, preto bol toho názoru, že výkladu uvedeného ustanovenia zodpovedá výklad v tom zmysle, že spojenie „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ je potrebné vnímať tak, že sa tým myslí splátka obsahujúca istinu, úroky a poplatky, pri ktorej má byť uvedená výška, dátum a ich počet a akýkoľvek iný výklad tohto ustanovenia by bol v priamom rozpore so Smernicou 2008/48/ES. Podľa názoru súdu zmluva obsahuje aj predpoklady použité pre výpočet RPMN, a to v bode 1.2.. Vzorec pre výpočet sa nachádza v prílohe zák. č. 129/2010 Z. z., pričom samotný zákon nepožadoval a ani nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN. Čo sa týka poplatku za poskytnutie úveru, poukázal na skutočnosť, že vo viacerých rozhodnutiach súdov bol už poplatok za poskytnutie úveru dojednaný v bode 1.2. zmluvy vyhlásený za neprijateľnú zmluvnú podmienku, preto je žalobca povinný v zmysle § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zdržať sa používania tejto podmienky a zároveň aj vymáhania plnení súvisiacich s uvedenou podmienkou. Uvedený poplatok taktiež považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to z dôvodu, že poskytnutiu uvedeného plnenia žalovanej nekorešponduje žiadne protiplnenie zo strany žalobcu. Žalobca síce uviedol, že uvedený poplatok pokrýva organizačné, administratívne a ostatné priame či nepriame náklady, avšak uvedené tvrdenia predstavujú široko koncipované úkony, ktoré neboli z jeho strany bližšie špecifikované, teda žalobca neuviedol aké skutočné plnenie dostáva spotrebiteľ, keď zaň má zaplatiť poplatok 585,- Eur, nakoľko za poskytnutie úveru spotrebiteľ zaplatí odmenu v podobe úrokov. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa zaplatením ceny poplatku za poskytnutie úveru uhrádzalo skutočné plnenie poskytnuté spotrebiteľovi, ktoré je v jeho záujme. Vzhľadom na uvedené, vyhodnotil uvedený poplatok rovnako ako súdy prvej inštancie ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je absolútne neplatná od vzniku právne vzťahu. Na základe uvedeného dospel k záveru, že v zmluve je nesprávne uvedený údaj celkovej výšky poskytnutého úveru, keďže zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov v samotnej zmluve a jedným z nich aj výška poskytnutého úveru, ktorý nebol v sume 11.700,- Eur, ako to bolo deklarované v zmluve, ale len vo výške 11.115,- Eur. Keďže absencia uvedených ustanovení má za následok bezúročnosť a bez poplatkovosť poskytnutého úveru, od sumy žalobcom poskytnutých prostriedkov odpočítal žalovanou uhradené sumy, a na zaplatenie rozdielu zaviazal žalovanú, pričom v rozsahu nad uvedenú sumu žalobu zamietol. Žalobcovi teda vznikol nárok na uhradenie istiny vo výške 7.045,- Eur (11.700 - 585 - 3.765,65 - 304,25). Žalobcovi priznal z nezaplateného úveru aj dojednaný úrok z omeškania, ktorý je v medziach zákonného úroku z omeškania, 5 % ročne od 28.12.2018. Žalovanej povolil splácať dlh v mesačných splátkach po 120,- Eur, pričom prihliadol na pomery žalovanej a výšku dlhu. Mal za to, že je v reálnych schopnostiach žalovanej splácať úver v súdom stanovených splátkach. Žalobca povolením splátok nemôže byť nijako vážne dotknutý, pretože súd upravil pre prípad platobnej nedisciplinovanosti žalovanej stratu výhody splátok pri omeškaní s úhradou čo i len jednej splátky.

5. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 56%. Žalovaná zavinila zastavenie konania v rozsahu 3%, čo považoval za úspech žalobcu. Žalobca mal v pomere žalovanej a priznanej istiny úspech v rozsahu 75%. Miera úspechu žalobcu teda činí 56 % ((75 % + 3 %) - 22 %). O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to v časti, ktorou súd vo výroku II. povolil žalovanej splácať dlh v splátkach a proti výroku III. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. g) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Uviedol, že použitie časti poskytnutej sumy na úhradu poplatku nijako nespochybňuje výšku sumy úveru poskytnutého žalovanej a ani neznižuje istinu dlhu žalovanej, pretože neexistuje zákonné ustanovenie, v rozpore s ktorým by bol takýto postup. Poplatok za poskytnutie úveru bol uvedený jasne zrozumiteľne uvedený v zmluve, bol vyznačený aj tabuľkou spolu s ostatnými kľúčovými podmienkami poskytnutia úveru, rovnako bol uvedený aj v Sadzobníku poplatkov. Spotrebiteľ mal navyše možnosť oboznámiť sa s predmetným poplatkom aj prostredníctvom formulára obsahujúceho Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktoré mu boli poskytnuté pre uzatvorením úverovej zmluvy. K podanému odvolaniu pripojil aj výpis pohybov na úverovom účte. K možnosti doplniť dokazovanie v odvolacom konaní poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove, č.k. 16Co/25/2017-114 zo dňa 20.02.2018, preto uvedené výpisy považuje za prípustnú novotu v odvolacom konaní, vzhľadom na to, že preukazujú, že došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Poukázal na to, že žalovaná bola s poplatkom za poskytnutie úveru riadne a preukázane oboznámená a uzročená, pričom s ním vyjadřila súhlas podpisom na úverovej zmluve. Priamo úverová zmluva v bode 2.2. pritom upravuje podmienky, za ktorých tento poplatok bude klientovi vrátený v celom rozsahu. Mal za to, že zmluva obsahuje všetky náležitosti a súd nezohľadnil, že žalovaná dočerpala celú výšku úveru. Rovnako trval aj na to, že hodnota RPMN bola v zmluve uvedená správne, t.j. v súlade so zákonom. Ďalej poukázal na to, že poplatok za poskytnutie úveru je uhrádzaný na zákonomnom základe a tvorí zložku ceny predmetu plnenia, pričom jeho právny základ vyplýva z ust. § 499 Obchodného zákonníka. Aj z uvedeného dôvodu je preto potrebné na tento poplatok hľadieť odlišne ako na zmluvne dohodnuté poplatky, a nie je naňho možné použiť ustálenú zahraničnú judikatúru, pričom ide o poplatok, ktorý je súčasťou hlavného predmetu plnenia. Poskytnutím úveru žalovanej celkom jednoznačne poskytol plnenie, za ktoré mu prináleží protiplnenie. K povoleniu splácať dlh v pravidelných mesačných splátkach uviedol, že súd postupoval v rozpore so zákonom. Žalovaná touto formou za porušenia zmluvy bola odmenená, pričom pri určení takejto výšky mesačnej splátky bude len istinu splácať viac než 4,9-roka, a to dokonca za výhodnejších podmienok ako boli dohodnuté v úverovej zmluve, pretože splátka bola podľa úverovej zmluvy vo výške 158,81 Eur. Nie je pritom možné prihliadnuť len na finančnú situáciu žalovanej, pretože má právo, aby mu jeho pohľadávka bola zaplatená v primeranej lehote. Mal za to, že výška priznanej splátky je neadekvátna výške žalovanej pohľadávky, navyše žalovaná nepredložila žiaden dôkaz o nepriaznivej finančnej situácii. V tomto smere poukázal aj na viaceré rozhodnutia súdov v obdobných veciach. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v celom rozsahu a aby zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplateného súdneho poplatku za podané odvolanie.

7. Žalovaná sa k podanému odvolaniu vyjadřila tak, že žalobca si skompenzoval 585-eurový poplatok už na úvod zmluvného vzťahu, a takto ju ukrátil o skutočnú výšku dojednaného spotrebiteľského úveru. Ide o neprípustný postup v rozpore so záverom Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/2014. Uvedený následok mal potom konzekvencie čo do údajov o RPMN, ako aj o úrokovej sadzbe, a v konečnom dôsledku aj čo do výšky splátok. Všetky tri uvedené údaje totiž vychádzali z nesprávnej výšky spotrebiteľského úveru. Žalobca pri výpočte uvedených údajov vychádzal z istiny aká je uvedená v zmluve, t. j. 11.700,- Eur a nie 11.115,- Eur, teda reálnej sumy, ktorá jej bola zo strany žalobcu poskytnutá. Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti nemôže byť správny ani údaj o RPMN, ktorý má osobitný význam a jeho nesprávne uvedenie je spájané s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, na čo súd prihliada ex off. Podľa jej názoru je zmluva o úvere bezúročná a bez poplatkov aj preto, že neobsahuje obligatórnu náležitosť, a to podmienky, ktoré upravujú uplatňovanie úrokovej sadzby, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, a tiež obligatórnu náležitosť spočívajúcu v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. V ostatnom sa pridriava všetkých doterajších vyjadrení, ako aj odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Na základe uvedených skutočností navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu vo výroku ako vecne správne a priznal jej právo na náhradu

trov konania v rozsahu 100%. V prípade úspechu v spore si uplatnila aj právo na náhradu trov konania za ďalší úkon právnej služby (písomné podanie na súd alebo iný orgán alebo protistrane týkajúce sa veci samej).

8. Žalobca k vyjadreniu žalovanej uviedol, že sa v celom rozsahu pridriava všetkých svojich doterajších vyjadrení a s tvrdeniami žalovanej sa nestotožňuje. Osobitne k tvrdeniam že zmluva neobsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza, že v zmysle bodu 1.2. úverovej zmluvy medzi základnými podmienkami poskytovaného úveru je uvedený typ a výška úrokovej sadzby. Podľa zmluvy bola teda úroková sadzba nemenná, nemalo dochádzať k zmene jej výšky a k uplatňovaniu rôznych úrokových sadzieb. Na základe predmetnej zmluvy nevznikajú nesplatené zostatky s rôznymi úrokovými sadzbami. Rovnako poukázal aj na bod 3.6. článku 3. OP, ktoré boli prílohou žaloby ako neoddeliteľná súčasť zmluvy, pričom aj v tomto ustanovení je upravené úročenie pôžičky tak, že úroková sadzba sa určí ako fixná úroková sadzba vo výške určenej v zmluve o úvere. Taktiež poukázal na čl. 2 predmetných OP, a to na bod 2.4, ktorý upravuje pre všetky druhy úverov výpočet výšky úveru, pričom zároveň uvádza, že ustanovenia OP pre jednotlivé druhy úverov určujú spôsob určenia úrokovej sadzby. Na predmetnú pôžičku sa vzťahuje uvedené ustanovenie článku 3 OP bod 3.6.. K predpokladom výpočtu RPMN uviedol, že všetky sú v zmluve uvedené, a ide o nasledovné: výška úveru, dátum prvej splátky, dátum poslednej splátky, termín splatnosti splátky, úroková sadzba, anuitná splátka, poplatok za poskytnutie úveru, dátum zmluvy. Uviedol, že zákon nepožadoval a ani v súčasnosti nepožaduje, uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN, a nepožadoval ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať, ako predpoklady pre výpočet RPMN. Poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Prešove, č.k. 14Co/26/2017 zo dňa 27.03.2018 a aj na uznesenie Krajského súdu v Nitre, č.k. 6Co/237/2017-124 zo dňa 26.09.2018.

9. Žalovaná sa k podanému vyjadreniu ďalej nevyjadřila.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu vo vzťahu k výroku III. nie je dôvodné a vo vzťahu k výroku II. v časti o povolení splácať dlžnú sumu v splátkach je dôvodné.

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Z obsahu podaného odvolania vyplýva, že žalobca namieta neobstátie zisteného skutkového stavu, nesprávne právne posúdenie, ale aj nesprávne skutkové zistenia (§ 365 ods. 1 písm. g), h), f) C.s.p.).

13. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym zistením skutkového stavu, neobstátim zisteného skutkového stavu a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

14. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci

sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdny sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka bola naplnená, a to najmä vo vzťahu k zisťovaniu predpokladov na strane žalovanej odôvodňujúcich umožnenie splatenia dlžnej sumy v pravidelných mesačných splátkach.

15. K námietke, že zistený skutkový stav neobstojí odvolací súd uvádza, že tento odvolací dôvod nemožno vnímať ako reálnu vadu rozhodnutia v zmysle nesprávneho procesného postupu súdu pri zisťovaní skutkového stavu. V prípade, ak by odvolateľ videl naplnenie tohto odvolacieho dôvodu v procesnom postupe súdu, tak by musel v podanom odvolaní zároveň argumentovať aj odvolacím dôvodom upraveným pod písm. e) a/alebo aj pod písm. f). Zároveň však ide o stav, keď je možné doteraz zistený skutkový stav (skutkový základ neprávoplatného rozhodnutia) aktivitou strany sporu viac priblížiť „pravde“, čím sa rozhodnutie vo veci samej môže vo väčšej miere priblížiť ideálu spravodlivého rozhodnutia. Prípustnosť tohto odvolacieho dôvodu je potrebné vnímať v spojitosti s ust. § 366 písm. d) C.s.p., z ktorého vyplýva, že novoty môže odvolateľ použiť v tomto prípade len vtedy, ak ich v konaní pred súdom prvej inštancie nemohol použiť bez vlastnej viny. Odvolací súd v rámci odvolacieho konania nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by žalobcovi bránili už v rámci konania na súde prvej inštancie predložiť Výpis pohybov na úverovom účte žalovanej zo dňa 13.10.2016. Odvolací súd rovnako nezistil ani nemožnosť žalobcu označiť uvedený dôkaz bez jeho zavinenia v procese dokazovania pred súdom prvej inštancie. Vzhľadom na uvedené teda nejde o situáciu, kedy by žalobca nemohol bez svojej viny tento dôkaz označiť, pretože o ňom nevedel. Svoju povinnosť predloženia, resp. označenia uvedených dôkazov si preto žalobca pred súdom prvej inštancie nesplnil. Z uvedených dôvodov preto na Výpis pohybov na úverovom účte žalovanej zo dňa 13.10.2016 v súlade s ust. § 366 C.s.p. neprihliadol. Z uvedených dôvodov k naplneniu tejto odvolacej námietky nedošlo.

16. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka nebola naplnená.

17. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

18. Je teda nepochybné, že predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, pričom aj zmluvu uzavretú podľa Obchodného zákonníka možno považovať za spotrebiteľskú. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie správne na posúdenie právneho vzťahu aplikoval ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Je pritom zrejmé, že obsah zmluvy si žalovaná ako spotrebiteľ osobitne nevyjedнала a nemala ani možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť jej obsah.

19. Odvolací súd nijako nepopiera aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka na úverové vzťahy. Predmetná vec sa však týka záväzkovo-právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Ide teda o typický občianskoprávny vzťah a niet dôvodu nechrániť dobromyseľnosť žalovanej ako spotrebiteľa vychádzajúcu z dôvery v objektívne občianske právo.

20. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že poplatok za poskytnutie úveru je neprijateľnou, a teda aj neplatnou zmluvnou podmienkou, v dôsledku čoho žalobca nemal právny nárok na požadovanie jeho zaplataenia od žalovanej, pričom uvedená skutočnosť mala za následok nesprávne uvedenie celkovej čiastky spotrebiteľského úveru v uzatvorenej zmluve, následkom čoho bolo konštatovanie bezúčinnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru žalovanej. Žalobca v podanom odvolaní s uvedeným záverom nesúhlasil a mal za to, že uvedený poplatok tvorí zložku predmetu ceny poskytnutého úveru, preto nie je možné konštatovať jeho neprijateľnosť, preto sa odvolací súd zaoberal tým, či súd prvej inštancie správne vyhodnotil neprijateľnosť uvedeného poplatku.

21. Neprijateľnú zmluvnú podmienku definuje Občiansky zákonník v § 53 ods. 1 ako ustanovenie spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Neprijateľnú zmluvnú podmienku tak možno chápať ako podmienku, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu, pričom znaky takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú tak možno považovať aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia).

22. Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané, ich čiastočný demonštratívny výpočet obsahuje Občiansky zákonník v § 53 ods. 4, pričom aj súdna prax ich môže judikovať so zreteľom na skutkové a právne okolnosti prípadu. Súdny členský štát môžu judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C 237/02, *Freiburger Kommunalbauten*, cit.: „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované nato, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.“)

23. Neprijateľnosť poplatku za poskytnutie úveru vidí odvolací súd predovšetkým v spôsobe jeho dojednania, pretože poplatok za poskytnutie úveru bol neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, rovnako aj *Sadzobníka poplatkov*, teda bol v zmluve predformulovaný a žalovaná ako spotrebiteľ ak chcela zmluvu uzatvoriť, musela ju prijať ako celok. Z uvedeného dôvodu tak absentuje individuálnosť jeho dojednania. Rovnako je tento poplatok neprijateľný aj z dôvodu jeho neurčitosti. Poplatok by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia. Žalobca ani v podanom odvolaní bližšie nešpecifikoval, aké skutočné plnenie dostáva spotrebiteľ, keď zaň má zaplatiť poplatok 585,- Eur, nakoľko za poskytnutie úveru spotrebiteľ zaplatí odmenu v podobe úrokov. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Dá sa len predpokladať, že poplatok za poskytnutie úveru je zrejme poplatkom za akúsi administratívnu agendu s tým spojenú. Aj keby sa pripustil takýto vedľajší predmet plnenia, odvolací súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za vedľajšie plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na rozhodnutie Vrchného súdu v Karlsruhe, kde s uvedenou nemeckou názorovou líniou sa stotožňuje aj odvolací súd, pretože administratívna agenda alebo posúdenie bonity predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa, a preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti.

24. Z vyššie uvedených dôvodov mal odvolací súd za to, že záver súdu prvej inštancie o neprijateľnosti poplatku za poskytnutie úveru bol správny, a to vzhľadom na spôsob a charakter poplatku za poskytnutie úveru, preto odvolacie námietky žalobcu v tomto smere vyhodnotil ako nedôvodné.

25. Pod pojem celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) možno rozumieť všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré

musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

26. Ako bolo už vyššie uvedené, poplatok za poskytnutie úveru vo výške 585,- Eur z hľadiska jeho dojednania a neurčitosti je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je neplatná, preto suma 585,- Eur nemohla byť súčasťou výpočtu celkovej čiastky v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, ktorú mala žalovaná ako spotrebiteľ zaplatiť. Z uvedeného dôvodu preto žalobca pri výpočte celkovej čiastky nesprávne zahrnul do výpočtu aj poplatok za poskytnutie úveru vo výške 585,- Eur, v dôsledku čoho v zmluve určil nesprávnu celkovú čiastku, ktorú bola žalovaná ako spotrebiteľka povinná zaplatiť. Uvedené pochybenie má tak za následok, že poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, a žalobca mal tak len nárok na zaplatenie nesplatenej časti istiny, preto súd prvej inštancie správne zamietol žalobu v časti prevyšujúcej nesplatenú istinu.

27. Vo vzťahu k vyššiemu má odvolací súd za to, že už samotné nesprávne uvedenie celkovej čiastky, ktorú bola žalovaná ako spotrebiteľ povinná zaplatiť spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, a preto sa nebolo potrebné ďalej zaoberať ani ostatnými dôvodmi bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru na ktoré poukázala žalovaná vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu, resp. s ostatnými dôvodmi uvedenými v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie.

28. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (viď napr. aj rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu žalobcu zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, nespôsobilú už privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

29. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. ako vecne správny potvrdil.

30. Následne sa odvolací zaoberal odvolaním žalobcu v časti umožnenia žalovanej splácať dlh v pravidelných mesačných splátkach.

31. V zmysle § 232 ods. 2 a 3 C.s.p., lehota na plnenie (tzv. paričná lehota) je v zásade trojdňová, a plynie odo dňa právoplatnosti rozsudku. Zákon však umožňuje súdu, aby v odôvodnených prípadoch určil aj dlhšiu paričnú lehotu, t.j. viac ako tri dni. Hľadiskami, ktoré musí súd vziať do úvahy pri určovaní dlhšej paričnej lehoty sú predovšetkým výška priznaného plnenia žalobcovi, platobná schopnosť žalovaného, resp. žalovaných, prejavená snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie v plnení súdom ustanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalobcu príliš ťaživé (R 117/1967).

32. Súd prvej inštancie v bode 23. odôvodnenia uviedol, že pri rozhodovaní o povolení žalovanej splácať dlh v pravidelných mesačných splátkach prihliadol na jej pomery a výšku dlhu, avšak z uvedeného bodu odôvodnenia a ani z inej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, ako zisťoval pomery žalovanej, z akých dôkazov mal pomery žalovanej preukázané a rovnako ani neuviedol, aké tieto pomery sú, t.j. aká je jej majetková, finančná, sociálna, či prípadne rodinná situácia, ktorá by odôvodňovala umožnenie splatenia dlžnej sumy v splátkach. Odvolací súd prieskumom spisu zistil, že žalovaná žiadala o umožnenie splácať dlh v pravidelných mesačných splátkach najprv v podaní zo dňa 24.04.2019 (č.l. 79 a nasl.) vo výške 120,- Eur mesačne, a následne aj v podaní zo dňa 05.12.2019 (č.l. 128 a nasl.) vo výške 50,- Eur mesačne, pričom odvolaciemu súd sa z uvedených podaní javí, že v podstate jediným dôvodom takejto žiadosti boli skutočnosti spočívajúce v neplatnom mimoriadnom zosplatení úveru, resp. v nedostatkoch zmluvy, ktoré mali spôsobovať jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť.

33. Na základe už ustálenej súdnej praxe je pri úvahe o určení lehoty na splnenie povinnosti alebo pri určení, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, nutné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu; súd musí prihliadnúť na osobné a majetkové pomery sporových strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovanej, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovanou, dobu, po ktorej by umožnením vykonania plnenia v splátkach došlo k zaplateniu prisúdenej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa (čo zohľadní pri výške splátok a podmienkach ich zročnosti) ako aj to, či povolenie plnenia prisúdenej sumy v splátkach neprímerane nezasiahne do majetkových pomerov veriteľa, pričom súd môže určiť, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia; súd teda musí lehotu na plnenie určiť tak, aby jej dĺžka nepoprela samotný účel súdneho konania a v konečnom dôsledku viedla k odstráneniu právnej neistoty medzi sporovými stranami; záver súdu o splnení podmienok na určení dlhšej lehoty na vykonanie plnenia ako tri dni od právoplatnosti rozsudku musí byť vždy náležite odôvodnený. Ani spotrebiteľ nie je zbavený povinnosti preukázať okolnosti, ktoré by mohli byť dôvodom pre umožnenie úhrady záväzku v dlhšej lehote.

34. V predmetnej veci sa žalovaná pri žiadosti o povolenie splátok obmedzila iba na jednoduché konštatovania, pričom žiadnym spôsobom svoju žiadosť neobjektivovala, neroziedla svoju nepriaznivú situáciu a neposkytla súdu dostatok podkladov pre to, aby jej prípadne bola povolená úhrada dlžnej sumy v splátkach. Z uvedeného dôvodu bude preto potrebné doplniť dokazovanie v tomto smere, a na základe výsledkov vykonaného dokazovania opätovne posúdiť žiadosť žalovanej splácať dlžnú sumu v splátkach. Na základe vyššie uvedených skutočností preto odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu bolo v tejto časti dôvodné, pretože z odôvodnia napadnutého rozhodnutia nevyplývajú na aké konkrétne pomery žalovanej prihliadol súd prvej inštancie a ako mal tieto preukázané.

35. Odvolací súd záverom poukazuje aj na súvisiaci výrok IV. o trovách konania. Súd prvej inštancie vo výrokovej časti zaviazal žalovanú nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%, avšak v bode 24. odôvodnenia uviedol, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 56%, preto po zrušení a vrátení veci bude potrebné opätovne zaoberať sa rozhodnutím aj v tomto smere. Odvolací súd na tomto mieste zároveň zdôrazňuje, že výrok o nároku na náhradu trov konania musí byť formulovaný tak, že v ňom musí byť uvedené nielen kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania, ale musí v ňom byť uvedená aj formulácia, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uložených povinností (pozri NS SR, sp. zn. 6Cdo/222/2016). Preto bude potrebné, aby súd prvej inštancie v zmysle uvedeného upresnil aj to, kto a ako o výške priznanej náhrady rozhodne.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnej napadnutej časti, t.j. vo výroku II. čo do splatnosti priznanej sumy a príslušenstva a v súvisiacom výroku IV. o trovách konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle § 391 C.s.p..

37. Bude preto úlohou súdu prvej inštancie sa opätovne zaoberať otázkou možného povolenia splácania dlhu žalovanej v splátkach v intenciách naznačených odvolacím súdom, o nej nanovo rozhodnúť, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 CSP aj náležite odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.), berúc v úvahu tu vyslovený názor odvolacieho súdu.

38. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).